

може сприяти промаху. В умовах збройного протиборства із правопорушником відключатися від зовнішнього середовища не можна, однак не варто допускати, щоб відчуття переходили в емоції, оскільки останні стимулюють непотрібну м'язову активність і завантажують мозок безглуздою роботою, що заважає процесу мислення, а відповідно, й прийняттю важливих рішень по застосуванню зброї на основі правової оцінки того, що відбувається.

Матвійчук Ігор Васильович

курсант факультету підготовки

фахівців для органів досудового розслідування

Науковий керівник – **Волков Юрій Михайлович**

викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

У глобалізованому світі третього тисячоліття розвиток держави стає можливим лише завдяки ефективній реалізації її людського потенціалу. Як європейська за своєю цивілізаційною належністю, держава Україна має спиратися у своєму розвитку на людиноцентричну систему цінностей, основу якої становлять свобода, справедливість і солідарність. Сучасна сфера суспільних відносин пройнята ідеями гуманізму, пріоритету загальнолюдських цінностей, що знайшло своє відображення в реалізації функцій сучасних найбільш розвинутих демократичних країн.

Проблеми протидії злочинності продовжують бути актуальними, найбільше розглядаються в суспільстві та науці, серед практичних працівників правоохоронних органів, суддів, громадськості, оскільки така злочинна діяльність стосується не тільки прав, свобод та інтересів окремих громадян, а й національної безпеки країни в цілому. Найбільш важливою сферою соціального регулювання, управління та контролю є протидія шляхом забезпечення недопущення злочинних посягань на суспільні відносини. З появою перших кримінально-правових заборон і злочинів як дій, що здійснюються всупереч існуючим заборонам, стали функціонувати заходи не тільки карального, але й превентивного характеру. Суспільство почало усвідомлювати, що попередження злочинності несе в собі великий соціально-позитивний потенціал [1, с. 90].

У зв'язку з тим, що протидії злочинності у розвинутих країнах світу надається важливе значення, виникає необхідність впровадження їх позитивного досвіду і в Україні. Так, для США є характерними позитивні напрацювання у боротьбі зі злочинністю в загальнонаціональному плануванні, а для Японії – на місцевому рівні. Зокрема, у 1970 р. Конгрес США прийняв Закон

про контроль за організованою злочинністю, який передбачає низку законодавчих і профілактичних заходів щодо запобігання злочинам, що підлягають федеральній юрисдикції. У США також розширюється залучення громадян у профілактичну роботу, де існує інститут добровільних помічників поліції.

У Великій Британії з 1966 р. працює Постійна конференція з профілактики злочинів, до якої входять представники Конфедерації британських промисловців, Торговельної палати, профспілок і Асоціації старших офіцерів поліції. У складі цієї організації діють робочі групи, які спеціалізуються на запобіганні грабежам та розбійним нападам [2, с. 133].

В Україні особлива роль у протидії злочинності належить правоохоронним органам і центральне місце в системі правоохоронних органів займають органи внутрішніх справ. Боротьба зі злочинністю, як основна діяльність правоохоронних органів, полягає у трьох основних напрямках: загальна організація; профілактики злочинності; правоохоронна діяльність.

Із прийняттям 2 липня 2015 року Верховною Радою Закону України «Про Національну поліцію» в державі запрацювала нова правоохоронна структура – патрульна поліція. Важливою парадигмою сучасної реформи має стати створення і функціонування якісно нового, побудованого на принципах верховенства права, деполітизації, децентралізації, підзвітності та прозорості в роботі, тісної взаємодії з населенням та місцевими громадами, професійної підготовки персоналу, правоохоронного сервісу, здатного служити лише суспільству і захищати його права.

Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України визначає порядок планування, проведення та обліку занять, здійснення контролю знань, умінь та навичок осіб молодшого, середнього та вищого складу Національної поліції України [3].

Організація службової підготовки поліцейських здійснюється відповідно до вимог законодавства України. Основними завданнями службової підготовки є підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей поліцейських з метою забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності.

На наш погляд, особливої уваги у професійному становленні поліцейського потребують питання опанування слухачами таких видів службової підготовки: тактична підготовка; вогнева підготовка; фізична підготовка. Вогнева підготовка – традиційний вид підготовки співробітників правоохоронних органів, що зазнає останнім часом значних змін під впливом загального зростання екстремальності їх діяльності, розповсюдження зброї серед населення, збільшення використання зброї кримінальним світом.

Вогнева підготовка, як складова професійної компетентності майбутніх офіцерів поліції, на нашу думку, повинна розвивати: навички блискавичної підготовки до стрільби; вміння влучно вражати ціль; впевненість у собі, врівноваженість, витримку, вміння стримувати емоційну напруженість, страх перед оточуючими; зовнішній спокій без ознак напруги, хвилювання чи нетерпіння; вольові якості; швидкість реакції на поведінку оточуючих та окремих правопорушників; вміння приймати правильні рішення в напружених ситуаціях та правомірно застосовувати вогнепальну зброю. Отже, вогнева підгото-

вка виступає як система певних знань та навичок, необхідних при виконанні професійної правоохоронної діяльності, причому зростання професійної компетентності та майстерності забезпечується не тільки наявністю професійних здібностей, але і підтримкою відповідного рівня бойової підготовки протягом служби.

Вогнева підготовка проводиться в нерозривному зв'язку з тактичною підготовкою і вдосконалюється на тактичних заняттях і навчаннях із бойової стрільби. Працівники поліції повинні знати: призначення, бойові якості та загальну будову автомата Калашникова і ручних осколкових гранат; правила ведення вогню по нерухомих і рухомих цілях.

Як зазначає М.М. Ляпа, знання процесів, що відбуваються в каналі ствола стрілецької зброї під час пострілу, попереджають порушення заходів безпеки. Тобто утримання стрілецької зброї в технічно справному стані запобігає появі нещасних випадків. Крім того, недотримання правил огляду зброї, чищення, порушення режиму вогню може призвести до зниження результативності стрільби [4, с. 3].

Підводячи підсумки можна зазначити, що практичні заняття у вигляді оперативно-тактичних та тактико-спеціальних навчань у системі практичної підготовки особового складу підрозділів поліції є важливою та невід'ємною частиною усієї службово-бойової готовності працівників Національної поліції України до виконання службових обов'язків із забезпечення публічного порядку та потребує системного проведення і постійного вдосконалення.

1. Качмар Б.М. Окремі аспекти чинників, що впливають на ефективність протидії організованій злочинності в сучасних умовах / Б.М. Качмар // Право і безпека. – 2015. – № 4. – С. 89–93.

2. Клочко А.М. Досвід зарубіжних країн у сфері боротьби зі злочинністю / А.М. Клочко // Європейські перспективи. – К., 2012. – № 3. – Ч. 2. – С. 132–135.

3. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України від 19 лютого 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yurist-online.org/laws/nakaz_mvs_50_vid_26_01_2016.pdf.

4. Вогнева підготовка : навч. посіб. / М.М. Ляпа, В.М. Петренко, О.І. Судніков та ін. – Суми : Сумський держ. ун-т, 2011. – 283 с.

Надтока Олена Володимирівна
представник ГО «Рух Вільна Доля»

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

У сучасному світі інформаційна безпека в контексті протидії злочинності посідає надважливе місце, адже інформація, зазнаючи постійних якісних та кількісних змін, є найціннішим глобальним ресурсом, а інформаційні відносини – невід'ємною складовою будь-яких процесів у державі та суспільстві. Інформація впливає на боротьбу зі злочинністю – так, за умов зростання вразливості сучасного інформаційного суспільства від недостовірної (іноді – свідомо завідомо викривленої) інформації, її несвоєчасного надходження, за-